

# SLOVENSKI NAROD.

Istaja vsak dan, izvenredni ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrate 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frane Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištevno, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

## O vojski.

Še se rusko-turška vojska nij začela, ker se velike ruske vojne čete nijso še provalile preko reke Pruta in Rumunije do Donave, ker pričakujejo še svojega carja, da jih z vladarsko besedo obodri za sveti slovanski boj: a uže objema vso Evropo strah, da utegne iz tega boja vzrasti občni evropski. Iz Berlina in Londona, iz Dunaja in Rima se čujejo taki glasi. Italijanski minister Depretis je v finančnem odseku italijanskega parlamenta 19. apr. naravnost rekel, da ta evropska vojna nastane, ako bodo Rusi hoteli Carigrad zasesti.

Francoski „Journal des Debats“ pripoveduje, da bode ruska vojska 24. t. m. začela svoj marš.

Ruski diplomatični zastopnik otide prihodnji teden iz Carigrada. Ruski podložniki, ki bivajo v Turčiji, bodo baje izgnani iz dežele turške precej, ko se vojna začne.

Od Črnogorcev nij nič poročila, da bi bili uže boj začeli. Najbrž se Turki ne upajo prijeti jih, da si morajo trdnjavi Nikšiću živčja prinesiti. Pač pa včerajšnji telegram iz Zadra poroča, da so najnovejši zavezniki njih, Miriditi, potegnili v svoje hribe nazaj, ker nijso mogli ustavljati se prevečini Turkov. Oni pričakujejo orožja iz Črne gore.

Rumuni se boje, da bodo turški neradni vojaki prej udrili v njih zemljo in jo palili in pustošili, predno Rusi pridejo do Donave. Zatorej so ne le ob Donavi, zlasti pri Kalafatu, naredili močne nasipe in šance ter jih nasadili s kanoni proti Turkom, temuč tudi v Bukureštu, svojem glavnem mestu, postavljajo vojsko 10.000 mož, da se bodo branili, ko bi jih Turki obiskali.

Sam rumunski ministerski predsednik Demeter Bratiano priobčuje v „Romanulu“ čla-

nek podpisan od sebe, v katerem naznanja, da se bode Rumunija z orožjem v roci Turkom postavila, če bi hoteli na Rumunsko zemljo stopiti. „Mi moremo dovoliti prehod skozi našo zemljo tacim armadam, katere natanko povedo, kod in kako bodo redno hodile in s kakimi pogoji. Tiste armade, ki brez tega reda naše meje prestopijo, imeli bomo za sovražnike in tako ravnali.“

## Iz deželnih zborov.

Štajerski deželni zbor.

Iz Gradea 19. apr. [Izv. dop.]

Kakor vsi drugi deželni zbori, je tudi naš v zadregi zaradi kratkega časa, v katerem mora letos svoja dela dokončati. Za to se neče lotiti večjih predlogov, temuč glavna stvar mu bode, da potrdi deželni proračun za prihodnje leto. Vendar je zbor našel toliko časa, da je sklenil postaviti imenovanje učiteljev, katera izroči vso oblast v roke deželnega šolskega sveta. Dozdaj so okrajni šolski sveti imeli vsaj za tretjino učiteljskih mest pravico imenovanja, odslej jim je odvzeta ta pravica, smejo samo predlog storiti, deželni šolski svet pa bode nastavljal učitelje. Dr. Sernec je temeljito branil pravico okrajnih šolskih svetov, a brez uspeha. Njegov predlog, da se naj o tej novi postavi preide na dnevni red, nij bil dovolj podpiran, ker so zanj glasovali samo slovenski poslanci, tudi Žnidaršič in Schmid.

Mej družimi stvarmi, ki so se dozda obravnavale, omenjam nekatere za slovenski Štajer imenitnejše.

Poslanec dr. Radej je interpeliral vlado, zakaj se ne zapišejo precej vse izpremembe posestev v davkarskem katastru, ker se na podlogi katastra sestavljajo volilni listi za ob-

čine in okrajne zastope. Govornik omenja zlasti mariborski okrajni zastop, v katerem v skupini velicij posestnikov pri poslednji volitvi dosti posestnikov nij bilo vpisanih, da si plačajo potrebni znesek davkov. Cesar-ski namestnik odgovarja, da se vsi prepisi gode le vsled prošnji strank ter da on pazi, da se vse take prošnje naglo rešijo.

Postava ob odškodovanju posestnikov za škodo po divjačini narejene, na primer po zajcih, jelenih, srnah itd. je bila po daljši debati sprejeta.

Dr. Vošnjak je protivil tistim odločbam postave, po katerih bi posestniki samo takrat bili odškodovani, če so storili vse priprave, da divjačina ne more lahko poškodovati njih lastnino. Zlasti to velja za drevesnice, vrte, mlado drevje itd., katere bi trebalo zavarovati proti zajcem s ploti, z ovezanjem drevesc itd. S tem se naklada posestnikom novo breme, naj bi se raji vsi zajci pokončali, ki so prava nadloga za sadje- in vinorejca. Deželni zbor naj pomisli, da zastopa agrikolno deželo in da ima skrbeti za interese poljedelstva, ne pa da se lovem veselje ne ogreni.

Tudi dr. Radej zahteva, da se posestnikom dovoli daljši obrok, nego 14 dni za naznanjenje pri politični oblasti škode po divjačini. Večina deželnega zbora se na te želje nij ozirala, ampak sklenila postaviti, katera, kakor je dr. Vošnjak rekel, le enostransko brani interese lovcev, poljedelce pa vse prezira.

Prošnja ptujskega mesta, da se nižja realna gimnazija dopolni z razredi višje gimnazije, nij bila uslišana, da si je poslanec ptujskega mesta, J. Kaiserfeld, se s poročevalcem potrudil, večino v zboru za to prošnjo pridobiti. Prošnja je bila ovržena s 24 proti 17 glasom. J. Kaiserfeldu, bratu deželnega glavarja, ta sklep nij bil po volji, kajti kako

## Listek.

### Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins poslovenil J.)

### Drugi del.

#### Četrto poglavje.

(Dalje.)

„Morebiti sem ostra,“ rekla je Jerica, „pravice nemam grajati, govorim le po nagibu svojega srca. Naravno je le, da sirota toplo brani siroto. Morebiti se bode zdela njej stvar nepomenljiva in ne bode potrebovala nobenega branitelja; a gospodine Brus! ne mislite tako nizko o mojem spolu, da bi se srce ene ženske pridobilo s tem, da se druga ženska preslepari. Kdor bi imel tako malo čuta pravice in poštenja, bil bi slabjši, nego ženska.“

„Prevariti! Bedarija! Vi pretiravate!“

„Gospodine Brus, pred pol ure bi se bila lahko jokala, da ste se v nemali ljubezni k osebi, ki vas ne ljubi; sedaj se jočem za njo, katere ušesa so poslušala krive prisege in katere srčni mir je zaradi mene, najmilejše rečeno, v nevarnosti; potem lahko sodite, da mojega srca še nij izsrkala dotika s svetom.“

Na to sta malo molčala. Benjamin je stopil par stopinj k durim, potem je postal in vrnivši se, rekel:

„Jerica Flintova! po vsem tem se nadejam, da bode prišel čas, ko bodo vaše misli manj čudovite in pretirane in ko bode, spomnivši se tega večera, želeli, da bi bili drugače ravnali. S časom se bode prepričali, da je svet tak, da mora vsak skrbeti za-se.“

Precej po teh besedah je zapustil sobo, in Jerica ga je slišala, kako je duri silno zalušil.

Trenotek pozneje je prenehala tihota po

malem šumu, ki se je slišal iz podoknišča. Jerica se je zganila in vstala ter približavši se mestu slišala je očitno zatrto vzdihovanje. Odzignila je zagrinjalo in tu na široki polici pod oknom je sedela ali tembolj čepela uboga Katinka Rajeva, glavo naprej nagneno in v blazino zakopano in majheni vitki život čudovito pripognen, kot ga vidimo pri jokajočem otroku. Razmečkane gube belega krepovega krila, njen zveli venec, ki jej je bil padel na pol raz glave ter je mahal jej po ramah, razpuščeni lasje in majhena roka, ki se je ovijala debelo verčje pri zagrinjalu, to vse je pomnoževalo nje izvenredno nesrečno prikazen.

„Katinka!“ rekla je Jerica, precej jo izpoznavši, če prav je zakrivala obraz.

Pri njenem glasu je čepeča Katinka precej skočila iz svojega mesta ter se je zagnala Jerici v naročje; položila je glavo na njeno glavo in če prav nij jokala se, nij mogla

hoče stopiti pred svoje ptujske volilce, ko se mu v vseh 6 letih zborovanja nij posrečilo ustreči pravičnej želji ptujskega mesta glede razširjevanja realne gimnazije. Iz poročila pa smo poizvedeli, da je več popolnih gimnazij v nemških krajih na Nižje-Avstrijskem in drugod, ki nima v vseh osmih razredih toliko učencev, kolikor nepopolna ptujska realna gimnazija v svojih štirih nižjih razredih. Večina deželnega zbora se menda boji, da bi preveč slovenskih fantov na Štajerskem prišlo na univerzo, ko bi tudi v Ptuiji bila popolna gimnazija.

Poslanec Žnidaršič je interpeliral vlado, zakaj ne sili podvzetnikov, ki so prevzeli reguliranje Save pri Brežicah, da svoje delo hitreje izvrše, sploh pa saj v določenem času.

Cesarski namestnik naznanja v svojem odgovoru na neko interpelacijo o novih merah in utežih, da se bode mej družim tudi v Šoštanji napravil urad za cimentiranje sodov.

Vlada je predložila postavo o reguliranju Drave od Ptujja do Bukovja pod Ptujem. Stroški bi znašali nad 200 tisoč gld., od kojih plača vlada polovico, namreč 108.000 gld., ostalo dežela in nekoliko tudi okraj in občine. Gospodarski odsek nasvetuje, da se z ozirom na slabo denarstveno stanje to reguliranje za zdaj odloži.

Herman očita zboru, da na varčnost letaš misli, kedar gre za stroške za spodnjem Štajerskem.

Dr. Radej pak nasvetuje, naj se sprejme vladni predlog in uže letos začenja z reguliranjem Drave. Predlog je bil sprejet in se je gospodarskemu odseku naložilo, da na podlogi tega sklepa v prihodnji seji ustno poroča. Za leto 1878 bode tedaj dežela plačala 18.000 gld. in bo ravno toliko vlada.

Prošnja celjskega mesta, da se naj Savina tudi od Celja doli do 2. železniškega mosta regulira, izročila se je deželnemu odboru, da preiskuje stvar in svoje nasvete stori v prihodnji seji.

#### Goriški deželni zbor.

Iz Gorice 20. apr. [Izv. dop.]

V današnji večernej seji deželnega zbora voljena sta v deželni odbor dva Slovenci, gg. dr. Abram in Gorjup, in dva Laha, gg. dr. Deperis in Gasser. Namestniki so dr. Tonkli in Faganel, Bernardelli in Dottori. Goriški Slovenci bodo tedaj v deželnem odboru dobro zastopani, če bodo prav morda prejšnjega deželnega glavarja pogrešali.

jokati se, tresla se je krčevite razdraženosti, katere nij mogla zatreti. Roka njena, s katero je držala Jerico, je bila strahovito hladna. Njene oči so srpo gledale; in sedaj in sedaj je v primernih prenehljajih vznemirjalo ono vzdihovanje, ki jo je v skrivališči izdalo, njeno mlado braniteljico, katere se je oprijemala, kot bi jo nenadni strah preganjal. Jerica jo je peljala na stol in stisnivi vitki život na svoja prsa je ogrevala jej mrzle roke, poljubovala otrpnene ustne in nazadnje se jej je posrečilo, da se je zopet nekoliko zavedala. Celo uro je ležala tako ter se je očitno rada pustila božati od Jerice, potem jo je sama jela poljubovati krčevito, a spregovorila nij besedice ter še zinila nij. Razsodna Jerica je nij ničesar vprašala ter tudi nij omenila pogovora, katerega je očitno poslušala in razumela, temveč čakala je potrpežljivo, da bi se Katinka bolj vmirila, in dala jej je neko olaj-

#### Kranjski deželni zbor.

Poročilo odseka za pretresavanje poročila deželnega odbora o imenovanju dr. Janeza Mrhala v deželni šolski svet se glasi:

Slavni deželni zbor! Imenovanje dr. Mrhala v deželni šolski svet kranjski ima uže svojo veliko zgodovino:

Uže v seji deželnega zbora našega dne 7. decembra 1872. leta se je obravnaval in zelo obširno razpravljal enak slučaj zadevajoč isto osebo zaradi imenovanja, katere se ima sl. deželni zbor tudi letos izreči, ker tudi takrat je ministerstvo dr. Mrhala zoper predlog našega deželnega odbora presvitlemu cesarju v imenovanje v deželni šolski svet priporočilo.

Enako je preteklo leto vsled poziva deželnega predsedstva deželni odbor v to imenovanje predlagal Andreja Praprotnika in Fr. Šukljeja, — imenovana pa sta bila brez daljne razprave po ministerskem nasvetu Praprotnik in dr. Mrhal.

Ta pot se vladi še celo nij potrebno zdelo deželnemu odboru naznanjati, da jej nasvetovan Šuklje nij po volji in zahtevati drugi predlog odborov in dotično postavu popolnoma samovoljno.

Postava o šolskem nadzorstvu od 25. svečana leta 1870. določuje v §. 34. po izvirnih besedah postav:

Der Landesschulrath besteht:

1. aus dem Landeschef oder dem von ihm bestimmten Stellvertreter als Vorsitzenden,  
2. aus zwei Abgeordneten des Landesausschusses,

3. aus einem Referenten für die administrativen und ökonomischen Schulangelegenheiten,

4. aus den Landesschulinspektoren,

5. aus zwei katholischen Geistlichen,

6. aus zwei Mitgliedern des Lehrstandes.

§. 35. pa se glasi tako-le:

Die im §. 34 unter Z. 3, 4, 5 und 6 erwähnten Mitglieder des Landesschulrathes werden vom Kaiser auf Antrag des Ministeriums für Kultus und Unterricht, der bezüglich der zwei katholischen Geistlichen der Vorschlag des fürstbischöflichen Ordinariates, und bezüglich der zwei Mitglieder des Lehrstandes jenen des Landesausschusses einzuholen, und sich in Bezug auf die Ernennung des administrativen Referenten mit dem Minister des Innern ins Einvernehmen zu setzen hat, ernannt."

Z ozirom na to določilo postav je uže

slavni deželni zbor svoje prepričanje izrekel, da namen in pomen tega postavnega določila ne more drugi biti, kot ta, da je ministerstvo vezano, glede učitelja, katerega v najvišje imenovanje predloži, z deželnim odborom se porazumeti, — nikakor pa opravičeno, samovoljno odborovemu predlogu nasproti ta predlog staviti.

Rešitev tega vprašanja zdaj za sestavljenje deželnega šolskega sveta sicer nema praktičnega pomena — vsakakor pa veliko principijelno važnost glede upliva, kateri pristaja deželnemu odboru pri sestavljanju deželnega šolskega sveta.

Ta upliv je zdaj tembolj vtemeljen, ker je zdaj dežela vse stroške za ljudske šole na se vzela.

Brez ozira na stranke ima torej to vprašanje veliko važnost za pravice dežele, ter je vsakakor želeti, da se kar najprej avtentično določi stalna meja pravic, ki deželi po navedeni postavi pristajajo.

Po vsem tem odsek stavlja sledeče predloge:

"Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Deželni zbor ponavlja svoje pravno prepričanje, da ima §. 35. postav o šolskem nadzorstvu od 25. svečana 1870. 1. ta pomen, da mora minister za nauk in bogočastje o predlogu za imenovanje uda iz vrste učiteljev za deželni šolski svet se sporazumeti s kranjskim deželnim odborom,

2. deželnemu odboru se naroča, v primerljaji takega žaljenja deželne pravice na podlagi §. 3. lit. f državne postav od dne 22. oktobra l. 1870. drž. zak. št. XIII. o pravem času pri upravnem sodišči vložiti pritožbo."

### Politični razgled.

#### Notranje dežele.

V Ljubljani 20. aprila.

Na Dunaj sta prišla 19. aprila ogerska ministra Tisza in Szell.

O grofu Androssyju poroča tudi "P. L.", da pojde na daljši odpust. "Upamo, da se ne bode vrnil več," pristavlja "Agramer Presse".

Glede *nagodbe* z Ogersko bi neki naši cislejtenski vladni politiki na Dunaji jako radi videli, da bi uže vse pri kraju bilo. Oficijozna "Bohemia" v tem oziru priganja: "Veliki dogodki, ki se pripravljajo v orijentu in celemu svetu sapo zapirajo, pač ne bodo ostali brez vspeha na notranjo politiko. Treba je

(Dalje v prilogi.)

ševalno pijačo. Ko je videla jo potrto na duhu in telesu, ovila je roko krog njenega života, peljala jo je gori in jo brez vprašanja vzela k sebi v sobo, kjer se bi jej, ko bi čuvala, ne čudila Izabela niti jo izpraševala. Neprestano se je oprijemala Jerice ter je vzdihovala in nazadnje se jokala, dokler nij zaspala. Vse nje britkosti so za nekaj časa bile pokopane v onej pozabljivosti, v katerej otroci in mladeniči navadno nahajajo začasni pokoj in ozdravilno hladilo zoper svoje bolečine.

Drugače je bilo pri Jerici. Res je bila istih let kot Katinka, a videla je preveč bolečin in skusila preveč težav in skrbi, kot da bi za časa nemira uživala predpravo mladine ter lahko zaspala. Čutila se je tudi primorana buditi, dokler se ne vrne Izabela, da bi jej povedala, kaj se je zgodilo Katinki, katero bi gotovo pogrešala v sobi njuni. Vsedla se je k oknu, da bi pričakala Izabele. Ža-

lostna je opazovala, kako nemirno se je Katinka po postelji prevračala in je prilično tudi nekaj govorila v spanji, kot bi je bile mučile nemirne sanje. Minola je bila polnoč, ko ste gospa Grahamova in njena sestranka prišli domov; Jerica je šla nemudoma k njima ter je povedala Izabeli, da njena sestrčina spi v njenej sobi. A ropotanje voza je izbudilo spečo Katinko, ki si je drgnila oči ter zbirala svoje misli, ko se je vrnila Jerica. Kar se je spomenila dogodkov zadnjega večera in globoko vzdihnivši je vskliknila:

"O draga Jerica! Sanjalo se mi je o gospodu Brusu. Ali bi bili vi mislili, da bode tako ravnal z menoj?"

"Ne," odvrnila je Jerica, "tega bi ne bila mislila; a draga Katinka! jaz bi ne sanjala več o njem in tudi ne mislila več na njega. Obedve hočeva zaspati in ga pozabiti."

(Dalje prih.)

doma kakor brž mogoče red narediti. (Pač res, ali poleg nagodbe je še marsikje treba red narediti.) Državni zbor se snide 23. t. m. in bode precej vzel nagodbeno postavbo in davkovske predloge v roko.

#### Vnuša je države.

Iz **Peterburga** pravi najnovejši telegram v „Pol. Corr.“ zopet, da so se končni sklepi ruske vlade odložili do 29. t. m. ko se car iz Kišineva vrne. Slabo vreme menda vojsko tudi nekoliko zadržuje.

Po nekib borzah je bila razširjena vest, da **turško** ministerstvo odstopa. Iz Peterburga se to omeče. — Čuje se, da misli sultan te dni iti v Varno in bode od tam ogle dal podonavske turške tvrdnjave. — Neka vest pravi, da je Nikšič še za 5 tednov obskrbljen. — Nelidov dobi v ponedeljek povelje otiti, in otide najbrž še le v četrtek.

Iz **Srbije** poročajo nekateri listi, da se tam zopet delajo prostovoljske čete, da celo Rusiji pomaga pri tem itd. To vse vkup nij nič res. Včeraj smo mi dobili iz Belgrada pismo od bivšega slovenskega prostovoljca, ki pa o vsem tem niti ne omenja.

V **angleškem** parlamentu je 20. apr. v zgornji zbornici Stratheden nasvetoval, naj predloži vlada vsa pisma, ki se tičejo Turčije in Angliji pravico dajejo, vmešavati se zoper zlogospodarstvo Turčije in za njene kristijane. On meni, da je še mogoče vojsko odločiti. Minister Derby odgovarja, da on ne verjame, da bi Anglija, Avstrija in Francoska terjali izpolnitev pariške pogodbe. On pravi, da je turško porto večkrat svaril, naj ne pričakuje pomoči od Anglije. Cela Evropa je prepričana, da se vojska ne bode več dala odvrniti. Anglija ima pravico, varovati interese Angleške, če bode mislila, da so v opasnosti.

Iz **Aten** poročajo, da je angleška vlada ugovor vložila proti temu, ka grška vlada obožuje.

**Berlinska** vladna „Pol. Corr.“ pravi: Vsako upanje, da bi kaka posredovanja še kaj izdala v orientalnem vprašanju, je izginilo. Če se torej vojski ni mogoče ogniti, bodo si evropske vlasti skupno prizadevale, da se vojska ne razširi.

#### Dopisi.

**Od Senožec** 17. aprila [Izv. dop.]

Gosp. okrajni glavár postojnski je nameraval županom danes na kolodvoru v Divači miloščino izročiti, katero bi mi potem na posamezne naše reveže razdeljevali. Čeravno je ta miloščina taka, da se bo z njo revno naše ljudstvo le razburilo, smo vendar g. glavaru za njegovo blago potrudljivost hvaležni in smo se nadejali, da bomo to revščino denes prevzeli, a sneg, s katerim smo se včeraj norčevali, da je v tem času leta le nenavadni, tako zvani jančji sneg, nas je pa denes tako zakidal, da še nobedenkrat v pretečeni zimi tako ne: sosed ne more do sosedu, veliko težje je pa čez siloviti Gabrk, naj manj pa z vozom v Divačo priti. Naši kmetje so zdaj v neizrečeno žalostnih okoliščinah. Naša stran dežele je sicer prav zdrava, sem in tam, nad in pod zemljo i romantična, vendar ne storimo od več, če tu svojo srčno željo izrekamo, da bi se tisti trije gospodje, kateri so nam pri utrditvi izglednih zemljišč tako visoko klasificirali naše kamenite puščave in vsi oni gospodje prepričati prišli, kateri so prvim trem pritrdili, če se nijso prepričali, ali znali nijso pri svitem, pekajočem solncu prepričati, ob času precentitve našega kmetijskega bogatstva, naj se vsaj zdaj o naših Sibirskih puščavah prepričati pridejo, vsaj zdaj bodo videli, če so i napol brljavi, kako bogatstvo da nam nemila narava za tekoče leto obeta.

**Iz Idrije** 14. aprila. [Izviren dopis.] Zadnja konfiskacija „Slov. Naroda.“ zaradi

dopisa iz Idrije nij dosegla popolnem svojega namena, kajti akoravno nij bilo ove številke z dopisom v Idrijo, prinesel je „Slov. Narod“ drugi dan vest, da je dal dopis iz Idrije g. držav. pravdniku povod, da je ves „Slov. Nar.“ zapadel. Tu Vam je bil nastal hrup po mestu! — Na vse strani se je ugibavalo, kaj bi moralo zopet biti, da Idrijčanom nij dovoljeno občudovati slik, markantno narisanih, katerih originali pač stoje slehernemu na ponudbo, samo da se potrudi v „slavnoznano“ Idrijo si ogledat. Ena sama beseda včasih vse izda. In v tem slučaju se vam mora priznati g. urednik, da ste se svojo opombo drugi dan odprli našemu ljudstvu pot v ono skrivno shrambo, kamor se devajo pod zapah zaseženi. „Vsa Idrija bo pričala.“ Iz tega vašega stavka so naši ljudje povzeli ne le to, kar smo v dopisu pisali, ampak še celo vrsto družih „činov“, „skrivnostij“, itd. je bilo slišati mej rudarji, ko so konkurirali mej soboj, kedo bi lažje več pričal. Mi bi svetovali našim gospodom samo to pomisliti, da se rudarju lahko stori vse drugo, samo „torbe“ mu pak ne boste nikedar mogli deti na njegova usta. Naj tem „gotovim ljudem“ pride še tak „deus ex machina“ na pomoč, naj se podložnikom še tako ostro prepoveduje biti udom čitalnice ter čitati slovenske liste, — kar se je zgodilo, vstane in ves trud očitnih in skrivnih močij zastonj.

V Idriji je uže živel tak človek, ki je šel svojo bolno roko zdraviti v Cirkno k onemu Tolmicu, „tišlerju“, katerega je naša okrajna sodnija uže nekaterekrat kaznovala zaradi njegove „umetnosti“, potem pa, saj so tudi dolgo nekomu drva zastonj vozili na dom, dokler nijsmo zmešali štrene, zatorej se jaz nikakor ne vjemam z idrijskim dopisnikom „Novic“, ako trdi: „kaj pomaga potožiti to in uno, če od nikedar nij pomoči.“ Tako postavim nij dobil g. R. svinjaka pred hišo, ker je soseska protestirala i mi se za trdno nadejamo, da se bode g. županu posrečilo, poizvedeti, kedo je one kamenite stopnice na Nikovi ukradel ter jih vzdal v novo šolo! (Iz tega dopisa smo nad polovico izbrisali. Verujemo, da je vse res, ali drž. pravdnik ne pusti pisati niti onega, kar smo pred porotniki zastopati pripravni. Ur.)

**Iz Sódražice** 18. apr. [Izv. dop.]

Naše slovensko bralno društvo si je lepo pomaglo. Lansko leto je štel komaj 20 družtenikov. Letos jih je do 40. Časnikov ima 9, in dosti družih knjig in priprave ima. Za veselice in tombolo si preskrbi tudi družih potrebnih rečij. K veselicam prihaja dosti, v obilnem številu ljudi. Posebno pa moram pohvaliti Sódraške izvrstne pevce, ki nas razveseljujejo pri veselicah. Na velikonočni ponedeljek se je lepo govorilo.

Pri nas tudi za kmeta trda gre. Davki veliki, življenje drago. Posebno hudo je onim, katerim pomanjkuje uže krme in stari stotin stane 1 gld. 50 kr. do 2 gld., pa še tega nij kje dobiti. Ubogi ljudje grozno tarnajo: kaj bo, kaj bo! Zaslužka nič, življenja nič! Potem takem mora ubogi kmetič v velike dolgove priti, ker mora vse prodajati, ali ima še kaj lesa, ali iz hleva. Kaj pa potlej?

**Iz videmske okolice** 18. apr. [Izv. dop.] Kljub temu, da se je obrnil naš okraj s pritožbo zoper notarske komisije do c. k. višje sodnije (katero pritožbo ste obširno v „Slovenskem Narodu“ tudi vi priobčili), in da je naš vrli državni poslanec

dr. Vošnjak o tej zadevi v državnem zboru ministra pravosodja interpeliral, — vozari se naš g. notar in porotnik še vedno, akoravno ne tako pogostem, po komisijah. Sedaj, ko smo zvedeli, da se razveselujeta g. notar in njegov striček posebne protekcije necega mogočnega „viteza“, ne čudimo se več, da so komisije iz rok c. k. uradnikov potovale v roke notarjeve.

Ta prišedši iz Rogatca (Rogatčani so se neki 2 dni radovali, da so se znebili notarja Sirka) nij našel pri naših ljudeh posebnih simpatij, zmanjkalo mu je torej kmalu dela, nekov mogočni gospod to zvedevši, mu preskrbi brzo komisije češ „der Notar muss auch leben“ — in ljudstvo je plačevalo.

Ako bi se podstopil kak uradnik za navadno komisijo zaračunati 50 do 80 gold. (kdo bi mu jih neki adjustiral?) in cenilec odtrgovati zasluženi denar, kakor dela naš g. notar — prišel bi gotovo v kaka vpraševanja, in vrh tega še kaj.

Da „Tagespošta“ našega članka „o notarskih komisijah“ nij hotela prejeti, temu se tudi ne čudimo. Ali se nij naša tetka „T.“ potegovala za vstaše, ko je poknil vstanek v Hercegovini? A le kratek čas, in zasuknila se je proti vstašem Slovanom, posebno na Rusa je jela divje hruti. Kateri njenih bralcev nij zapazil ta ovinek? Dalje, kdo je pri Alfonzovih škandalih v Gradci govoril proti vladi in zagovarjal ono razgrajajočo stranko? Kdo objavlja vselej one umazane dopise, samo psuvajoče na našo stranko? Nihče drugi, kot naša graška „Tagespost“, katera se pri enakih prilikah širokousti, — a molči, kedar je treba govoriti istino in pravdo v blagor in korist uboze ga ljudstva.

**Iz Ptujja** 18. aprila. [Izv. dopis.] Začetkom meseca aprila začeli so pod vodstvom g. Franca Wibmerja učitelji mestne in okolične narodne šole učence v sadjereje in vinogradarstvu podučevati. Šolo obiskuje 100 učencev (večina kmetskega stanu) in imajo svojo vadnico na vrtu ptujске podružnice štajerske kmetijske družbe. Da se je taka šola ustanovila (letos 2. leto) je posebna zasluga g. Wibmerja, posestnika in meščana v Ptuj. Kako da je ta gospod za kmetijstvo vnet, razvideti se more iz tega, da je pri zboru ptujskega učiteljskega društva mej učitelje različna semena brezplačno razdelil z jedino prošnjo, da bi je mej ljudstvo razširjali. Mi želimo, da bi imela ta šola obilno vspeha!

**Iz Kanala** na Goriškem 18. apr. [Izv. dop.] Velika koncertna beseda, katero je napravila naša čitalnica dne 15. aprila v g. dvorani, izvedena je bila izvrstno. Prostorna, krasno okinčana in briljantno razsvitljena dvorana bila je prepolna, nabralo se je brez odbitih stroškov nad 70 gld. Vse točke so se zaporedoma precizno zvršile. Pesni Ipavčeva „Domovina“ in Kocijančičev „Oblaček“, obe z bariton-solo in zborom ste se pele, da smo zelo strmeli, kajti pri teh dveh pesnih smo imeli ta dan v prvo priliko slišati in občudovati prekrasen in mило doneč glas baritonista našega, še malo časa tukaj bivajočega, a v znanega in uže zelo priljubljenega zdravnika dr. Lisjaka. Bog nam ga ohrani; njegov glas je prava potreba v našem pevskem zboru, mi Kanalcji smemo z njim ponosni biti.

Lebanova „Slovenska deklica“, alt, sopran in zbor bila je z gromovitim aplausom sprejeta, in moral jo je močan mešan zbor ponoviti. Nepopisljiv utis je vsem napravilo, videti

na prostornem odru velik polukrog „krasnih slovenskih deklic“ za njimi pa močan zbor „sinov Slave“. S to pesnijo se je pokazal gospod Leben zares pravega mojstra, kajti akopram ne v težkem slogu postavljena, veje iz nje oni lirični duh, ki se sploh pri naših kompoziterjih prav redko nahaja.

Igra „Sam ne ve kaj hoče“ predstavljala se je prav izvrstno, posameznih igralcev in igralk ne bodem tukaj opisoval, kajti znani so že dobro iz slovenskih časopisov.

Klasično podobo Stritarjevo „Sokrat pri Dijogenu“ predstavljali so gg. Kodelja, Črnovic in Berlot prav izvrstno, njih originalna oprava, obnašanje, ki se je zdelo, da so v istini onemu življenju v starogrški puščavi vzeti. Vzbudila je predstava mej občinstvom posebno pozornost.

Koncert je sklenil krasen zbor Mendelsohnov „Lovčev pozdrav gozdu“.

Zbore vodil je g. Kocijančič, sviral na glasovir pa g. M. Zega. Po dokončani koncertni besedi pričela se je domača zabava, katera je trajala do ranega jutra. Le to bi bilo želeli, da bi se v prihodnje nekatere neprijetnosti več ne ponavljale.

**Iz Dunaja 19. apr. [Izvirni dopis.]**  
Denes praznuje avstrijska armada velik praznik. Nje vojni maršal nadvojvoda Albrecht dopolnil je svoje petdeseto leto v vojaški službi.

A ne le armada avstrijska praznuje čestno ta dan. Tudi narodi avstrijski pošiljajo iz vseh vetrov srčna voščila nj. visokosti preblagemu nadvojvodi.

Zgodovina avstrijskih narodov bila je štiri desetletja sem burna, zelo burna. Prestala je naša država znotranjih prekucij, ki so pretile državo avstrijsko razdejati iz znotraj, vnanjih vojsk, ki so kot srditi valovi nad strmo skalo zaganjali se, hoteč jo razsuti. I naša armada je bila večidel zmagonosna. Kazala se je tu moč sinov domovine, pokazovala se često v najboljšem svitu, tako, da je celo opravičen Napoleona I. izrek, da bi se upal z avstrijsko armado cel svet si podjarmiti.

I največji del zgodovine avstrijske armade v zadnjih desetletjih je tudi životopis preslavnega nadvojvode Albrehta, dolgoletnega bojnega maršala pogumne naše armade. Zadnja vojska naše armade leta 1866 proti Italijanom bila je zmagonosna. Nje vodja bil je pogumni nadvojvoda Albrecht. Da ne živimo zmage sadu, krivo je delo politikarjev, kriva je beda proti Prusom.

A nadvojvoda Albrecht nij le kot bojni maršal slaven z bojnimi uspehi, on je tudi v nekem obziru vodja dvorne politike, ki je v mnogih obzirih merodajna vsaj naprotiv vnanjim vlastim. Da bi Avstrija ne imela nadvojvoda Albrehta, kedone bi trdil, ka bi mi že davno zapleteni bili v vojno proti Rusiji! Kjer se je magjarsko in nemško sovražstvo najbolj sovražno kazalo slovanskej Rusiji, tam je vedno še odločilen bil upliv dvornih krogov, kjer ima silno važen glas slavljениnaš jubilar. Zato ima avstrijsko slovanski svet mnogo zahvaliti nadvojvodi Albrechtu. I v novejšem času, ko je orientarno vprašanje z vso silo potrkalo na duri avstrijske države, ko je magjarsstvo in židovsko nemštvo z vso silo hotelo kar marširati proti Rusiji, i se to vendar nij i se ne bode zgo-

dilo, je baš o tem važnem vprašanji velevažen bil upliv bojnega našega maršala. Da, vojni krogi pod nadzorstvom bojnega maršala, vsi so za aktivnost v orientalnem vprašanji na prospeh naše države, na prospeh jugoslovanskih kristijanov, na prospeh slovanske politike. Slovani avstrijski imajo torej popolno uzrok zaklicati in želeli bojnemu našemu maršalu o priliki njega petdesetletnice iz dna srca: — na mnogaja leta!

Vojska mej Rusijo in Turčijo ima se vsak dan pričeti. Vedno in vedno je v tukajšnjih časopisih polno bojnih telegramov iz vzhoda čitati. Mrzlično delovanje v diplomatičnih kabinetih kaže neko nikakor pojmljivo mišljenje, ka se bode vojna po vseh premisah neizogibna dala vsaj omejiti na orient. Baš to vprašanje vznemirja denes duhove evropskih diplomatičnih veleumov bolje, nego rešenje in razvozljanje vzhodnjega vprašanja celi čas, odkar je na dnevnem redu. Odkar je Rusija niti vzhodnjega vprašanja v svoje roke vzela, odkar je slovanski ruski narod dal parolo za rešitev naših bratov Jugoslovancev izpod turškega jarma, odkar sti se Črna gora in Srbija zavzeli, častno ulogo igrati za slovansko bodočnost, hitelo je veliko in zamotano vzhodno vprašanje z jedne faze v drugo in tako brzo in nepričakovano, da je evropski svet iznenađen bil z jednim dogodjajem za drugim. In koliko se je stoprav v novejem času premenilo! Angleška, Rusiji uporna, in vendar se uda in postavi svoj podpis na ruski protokol; Turčija zavrže z drznostjo ves protokol, bje torej v obraz celej evropskej diplomaciji! Kdo se ima osvetiti za turško zasramovanje evropskih diplomatov? — Rusija je počasno, premišljeno in z mnogo diplomatično urnostjo hodila korak za korakom. Vspehi so vsi na strani Ruske — to so pripoznavali malo da ne najzagrizenejši židovsko-nemški časniki — ergo je to dognana istina. Rusija če biti še na dalje zmagovalna. To jej tudi prorokuje mnogo ne slepo zagrizenih nemških politikarjev. Najlepši dokaz za to nam je dunajski „Fremdenblatt“ v svojem uvodnem članku zadnje sobote. V tem razklada in dokazuje, da končni uspeh more in mora le na strani Rusije biti, ako bi tudi Rusija navidezno tu in tam malo nesreče imela. Dovolj o tem.

Veliko vprašanje je sedaj, ko je vojna mej Rusijo in Turčijo neizogibna, na dnevnem redu. Mnogo jih je, ki trdijo, da ostane vojna omejena. Mi tega ne verjamemo. Angleška igra uprav peklenško ulogo. Mej tem, ko se navidezno z Rusijo soglašja — ker inace izgubi res vse simpatije izobraženega sveta — skrivaj podpira na vse kriplje Turčijo. Anglija ostane kramarska, naj jo to stane, kar hoče. Indijo brani v Carigradu, svoje trgovstvo hoče ohraniti po vsakej ceni v orientu, naj tudi pod turškim barbarizmom pogine zadnji jugoslovanski kristijan. Po Angliji, jedino po Angliji ne more vzhodna vojna omejena ostati. Rusija je že pred časom paralizirala angleško dvomljivo igro. Da je Rumunija na strani Ruske, isto tako Grčija, Črnagora samo ob sebi razumljivo, da, hoté celo vedeti, da bode tudi Srbija o svojem času mahnila še se slabo svojo močjo na Turka, tudi to je res. Da — celo Perzijani so na strani ruske, od Turkov zahtevajo zato Bagdad. In, ali se more misliti, da bi Egipčani hoteli vstrajati pod Turkom? Teško mogoče. Saj se egiptskemu kralju baš

po tem položnji proži možnost postati samostalnim vladarjem.

Kaj bodo počele druge velevalsti? Avstrija oborožuje. V vojnem ministerstvu na Dunaji se konferira večkrat od jutraj do daleko po polu dne, pri zatvorenih prikritih oknih, kar drugače nij navada.

Rodič potoval je v Dalmaciji, na mah prišel je na Dunaj. Vse ugibe, vse misli, ka bode na mah iz pasivne uloge stopili v aktivno. Ako smo smeli provincij izgubiti — zakaj bi jih ne pridobili? Bosna mora biti avstrijska, ako so naši politikarji le količkaj razumni v prospeh naše svitle krone. — Malo več ali manj slovanskega življa Avstriji ne škodi. Sistemi se pri nas sami po sebi preminjajo, preživljajo. Kako bode z Italijo, Nemčijo, Francijo za to vam bodem citiral neke glasove iz dunajskih listov, ki so precej važni — v bodočem dopisu. P.

## Domače stvari.

— („Slovenski Narod“) je bil včeraj zopet **konfisciran**. Dva dopisa, iz Cerknice in iz slovenske Koroške, slučajno oba govoreča o neslovenskem uradovanju pri sodnijah, nijsta dopala ostremu c. kr. državnemu pravdniku.

— (Deželni zbor kranjski) je imel v petek sejo, ki je trajala od 10 ure jutraj do 4 popoldne. Na dnevnem redu je bilo, da se nastavi potni učitelj. Nemškutarski poslanci so govorili v več ko triurnej debati proti predlogom gospodarskega odseka. Govorili so: Dežman, Abfaltrern, Schrei, Gariholdi in Vesteneck. Dobro so njim odgovarjali Kramarič, Lavrenčič, Horak, dr. Poklukar in Bleiweis. Posebno netaktno se je zopet obnašal bričevski vitez Vesteneck, ki je prav pobalinsko napadal dr. Bleiweisa, kar jeouzročilo buren protest narodnih poslancev. Rekel je mej drugim, da narodnej stranki v tej zbornici bje zadnja ura. Prav dobro mu je odgovoril dr. Bleiweis, da pri volitvah za deželni zbor bodo volili svobodni možje, ne pa, kakor pri volitvah v kupčijsko zbornico, od njega komandirani briči. Sklenilo se je preloženje ceste čez Turjaški hrib in v ta namen dovolilo 10.000 gld. V soboto je imel deželni zbor dve zadnji seji, v katerih se je obravnavala mej drugim tudi zadeva imenovanja dr. Mrhala in važno vprašanje, kako se bode zidala nova norišnica na Studencu.

— (Slovensko gledališče.) Denes se bode na korist učiteljice gospodičin igralk, pevke in igralk, gospe Dragojile Odijeve, predstavljala igra s petjem „Dimež“. Pri predstavi bode svirala hrvatska vojaška godba. Beneficijantinja zasluži gotovo, da jo podpira slovensko občinstvo, njena marljivost, porabljenost v vsakej stroki in večletno delovanje na slovenskem odru kakor tudi v čitalnici je predbro znana.

— (Denar za vojsko hranimo.) Kakor se čuje, je tukajšnjim finančnim uradom došel pred par dnevi ukaz, naj se za letošnje leto nobena vladna stavba ne dela, in naj se tudi vstavi, ako je kaj že pričetega. Ravno tako se je od države ustavil denar za zemljišno-knjižno urejevanje. Gotovo je treba novcev za vojskine priprave. Stavbenim rokodelcem otide vsled tega mnogo zaslužka.

— (Vojno znamenje) je, piše goriška „Soča“ da so se v Gorici vsi na pol invalidi raznih branš opozorili, naj bodo pripravljeni na vsako povelje.

— (Banket.) Tukajšnji oficirji so imeli v četrti obed na čast nadv. Albrechtu. Pri napitnici so se vmes „živio“-klici hrvatskih oficirjev čuli.

— (Cesar) je dal za zidanje cerkve v Osilnici 400 gld.

— (Cerkvenopisni zašolsko mladino) četveroglasno postavil Anton Förster (23 slovenskih in nemških jih je), izšle so ravnokar na svetlo v založbi tiskarja Rudolfa Milica v Ljubljani in jih toplo priporočamo.

— (Katoliško rokodelsko društvo) ima denes ob 11. uri v svojih prostorih svoj občni zbor.

— (V Sevnici) na Slovenskem Štajerskem je zadnji potres hudo razsajal, kakor se nam poroča od tam: Grad, visoko nad Savo stoječ je silno nevarno razpočil. Okolo 9. ure je bil potres. Le eno zazibanje, potem kratki stres, a tako močni, da je gospodar pl. Razensberg z družino in s posli takoj zapustil grad. Prenočevali so v vrtni hiši, a naslednji dan je gospoda odšla v Gradec. Grad je 2 nadstropja visok in zidan kot trdnjava. Še v II. nadstropji je zidovje cel seženj debelo. In to zidovje je vse križem razpokalo! Nij sobe v I. ali II. nadstropji brez razpoke. Po nekaterih sobanah so razpoke, palec debele, kakor se bršljin zvija po stenah. Inženjerji trdijo, da bode treba škarpo od stolpa do stolpa zidati i visoko do I. nadstropja, sicer se je bati, da, ako pride zopet potres, razpade celo velikansko zidanje.

— (Politična pravda) pride 8. maja pred celjsko porotno sodišče. Krčmar H. Možek iz Mozirske okolice je baje — tako ga dolže — v krčmi dražil proti vladi in skušal razširjati republikanske ideje. Tožijo ga zločina kaljenja javnega miru in reda. Radovedni smo ob izidu.

— (Mrtev najden) je bil v cestnem grabnu Andrejka Zorec blizu Medvod. Smrt ga je zadela na potu iz Kranja.

— (Iz ptujske Gore) se piše „Sl. Gosp.“: Nikdar ne pretetejo pri nas veliko nočni prazniki, da se ne bi zgodila kaka nesreča. Tudi letos se je nasledek slabe odgojitve otrok zopet ednok pokazal. V petek večer je nek spriden sin K. V. svojega lastnega očeta z motiko skoraj ubil. V nedeljo je pa 19letni Anič neko dekle v nogo vstrelil; ubogo dekle je omedlelo, ker je strelivo tri prste globoko v meso prišlo. „In kdo je vsega tega kriv?“ Pravi: slaba šola in učitelj. Kaj se; sami starši pač! Kako se bode pa otrok omikal, ako vsaki mesec samo po enkrat ali dvakrat šolo vidi? — Stolp ali zvonik na Gori so sedaj popravili; hvala zato delo in skrb gre posebno g. Kozodercu in g. Potočniku. Ali ure, te pa še ne zamorejo sezdraviti, ta še vedno stoji; — ali upati je, da se bode tudi to kmalu storilo, kedar bo menje hudo za peneze.

— (Svoje dete umorila) je Helena P. pri št. Martinu blizu Slovenjega Grada in ga pustila, da je pes mrtvo telo trgal, dokler mu ga ljudje nijso vzeli.

— (Vitanjskemu učitelju) Regoršku je njegova dveletna deklica Angela v vodo padla in se vtopila.

— (Toča) je 14. aprila vse pobila pri Varaždinu in više proti Halozam; v zvonik pri sv. Lovrencu više Križevljan je udarilo in eden ogel razdrapalo.

— (Tržno poročilo) firme Jos. Ripan et Comp. v Trstu dne 15. aprila pravi: „Ne-

gotovost političnega stanja je trajna, ona je kriva, da še zmirom nij pravega poslovanja v trgovini in da naše gospodarske zadeve hiraajo; zdaj je pa vendar vsaj nekoliko upanja, da se bode v kratkem politično obnebe nekoliko zjasnilo in na to računajoč kaže trgovinski svet en par dnij sem nekoliko dobre volje za živahnejše trgovanje. Tudi domača notranja trgovina, katera je zdaj kake 3 mesece skoro popolnem mirovala, se kaže nekoliko živahnejša, ker iz notranjih dežel so začele dohajati bolj pogoste naročbe, kar kaže, da zaloge kolikor toliko pojemajo; vsled tega je upanje, da se zdaj nadomesti zadnje mesece zaostalo delovanje; sicer pa je to le upanje, pravega posla še nij in ga pričakujemo.“ — Pripis pa pravi: „Zadnje dni je poskočila cena posebnosti pri žitu kakih 15%, pri koruzi 25 kr. pri polovniku in sploh pri vseh domačih pridelkih, pa tudi pri kolonijalih. Ker je vojna skoro gotova, se ne ve, kaj nastane vse na našem trgu; veliki importerji so celo zaprli svoje zaloge in ne prodajejo nič; a žito raste od dne do dne; denes (19.) stanejo Napoleoni uže po gl. 10.47 in nekateri prerokujejo, da bodo v kratkem poskočili čez gl. 11. Situacija je torej jako kritična, a boljše tako, kakor vedna negotovost — se vsaj sčisti zrak.“

### Razne vesti.

\* (Knezu Nikoli) črnogorskemu vladarju, podaril je škof Strossmayer nedavno štiri krasne konje. Knez se mu je s pismom zahvalil, ter povedal, da je v bitvi na Vučjem dolu eden teh konjev, Zelenko, tako vesel in pogumen šel v ogenj, kakor bi vedel, za kaj se gre.

\* (Umorila) je svoje novorojeno dete na Dunaji neka kuharica z imenom Hruby ter ga imela zavitega v cunje v svoji omari. Zločin je prišel na dan in brezsrčno mater so zaprli; stara je 26 let, baje jako lepa in hči bogatih ljudi s Češkega; tudi sama si je nahranila uže 1000 gld., katere ima shranjene v dunajski hranilnici.

\* (Goljufivo upanje.) V velikem Varaždinu je strasten loterijski igralec stavil 30 krajcarjev na tri številke peštanske loterije. Številke so bile vlečene in ves vesel pride igralec po terno. Toda nek uradnik na pošti je dotični paket namestu v Pešto poslal na Dunaj. Ubogemu igralcu so dali onih zastavljenih 30 soldov nazaj, terna pa je ostala v loterijske kasi.

\* (Plešasta država.) V Indiji je nedavno umrl nek knez in na njegovej grmadi so se sežgale tudi njegove tri žene. Zdaj pa je vlada one države dala zapoved, da se imajo vsi možje skozi celo leto po vsej glavi briti. Ako se sliši, da šteje država okoli milijona možkih, sprevidelo se bode lahko, da bodo brilci v onej državi to leto obogateli.

### Tržne cene

v Ljubljani 21. aprila t. l.  
Pšenica hektoliter 10 gl. 72 kr.; — reč 7 gld.  
— kr.; — ječmen 5 gld. 20 kr.; — oves 4 gld. —  
05 kr.; ajda 6 gld. 17 kr.; — pros 5 gld. 53 kr.;  
— koruza 6 gold. — kr.; krompir 100 kilogramov

5 gld. 20 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. — kr.; maala kilogram — gl. 98 kr.; — mast — gld. 81 kr.; — špeh trišen — gld. 68 kr.; — špeh povojen — gld. 75 kr.; jajce po 1<sup>2</sup>/<sub>3</sub> kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 50 kr.; — teletnine 44 kr.; — svinjsko meso 58 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 95 kr.; — slame 2 gold. 81 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gold. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Broj 134.

## Oglas.

Kojim se od strane poglavarstva občine Vivodina daje na znanje, da je visoka kr. zemaljska vlada svojim odpisom od 23. siečnja 1877 broj 23417 u ovoj občini u mjestu Varastovac (Vivodina) blizu medje krunovine kranjske držanje dviju marvinskih sajmovah dozvolila, te da će se prvi dne 7. svibnja 1877 u mjestu Vivodine obdržavati. Na ovaj vaša more se marva svake vrsti uz propisane marvinske putnice tjerati.

Poglavarstvo občine Vivodina,  
dne 17. travnja 1877.

(96-1)

Rendulić.

## Posestnikom vinogradov v Ormužu in okolici.

Dovoljujem si s tem vsakovrstne

### železne drate za vinograde

namestu dosedaj rabljenih lesenih rant, ker je zdaj drat tako po ceni, priporočati, in jih imam take zvarjene in v navadnih sortah na prodaj.  
V Ormužu, 12. aprila 1877.

J. N. Kautzhammer,

(93-3)

trgovac z železjem v Ormužu.

Vsem bolnikom, kateri bi v prav kratkem času bili radi rešeni od svojega trpljenja po tisočkrat dobro se izkazavšim zdravljem, se branjo slavne, v 68 natisih izšle, 500 strani močne knjige: Dr. Airy's Naturheilmethode ne more dosti priporočati. Cena 60 kr. avst. velj. dobiva se po vsakej knjigarni, ali pa proti pošiljanju 12 pism. mark po 5 kr. tudi direktno od Richter's Verlags-Anstalt in Leipzig. Spridevala, katerih je v knjigi veliko tiskanih, so porok temu, da nihče ne bode nezadovoljen položil te ilustrirane knjige iz rok. Vspehi govoré! (330-13)

## Samo 80 kr.

- 1 par nožev z vilicami iz pravega, vedno belo ostajobega britanskega srebra,  $\frac{1}{2}$  duc. 4 gld.
- Žlice za kavo, ena kr. 10, 15, 20, 30, 40.
- Žlice za jed, " " 30, 40, 50, 60, 70.
- 1 zajemalec za mleko, kr. 60, 80, gl. 1, 1.2, 1.50.
- 1 zajemalec za juho, gl. 1.20, 1.50, 2, 3.
- 1 par velikih svečnikov, gl. 2, 3, 4, 5, 6.
- 1 tasa, velika, kr. 90, gl. 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3.50.
- 1 okvir za fotografijo, fin, kr. 80.

■ Vse drugo jako cenó. ■

Naslov:

M. Bressler,

zaloga metalnega blaga,

Wien, Neubau, Burggasse 2,

Hotel Höler.

■ Cenilnik zastoj. Naročbe iz provincije takoj s poštnim povzetjem. (25-22)

## LIPIK

vroč (51° R.) jodov vir.

Posebno proti sifilidi, skrofulozi, protinu, revmatizmu, proti boleznim v mehurju, na koži in ženskim boleznim.

Pot: Od Dunaja ali Pešte po južnej železnici do Barča ali Siska; od Siska s parobrodom, od Barča z vozom.

Na telegrafsko poročilo pošilja uprava kopele dobre, krite vozove na imenovane postaje za goste. (94-2)

Glavne zaloge lipiške vode: Dunaj pri H. Mattoni, Pešt pri Lud. Edesky, Osjek pri Gabetzky.

Dopisi na kopelno-zdravniško vodstvo in direkcijo Dr. Kern.

Jodov vir Lipik

v Slavoniji

postna in telegrafska postaja.

19. aprila:

Krvoja: dr. Glas iz Grada. —  
pl. Prieger iz Ljubljane. —  
Pri Slonu: Münch iz Dunaja. —  
Komovec iz Pešte. — Walter iz Bar-  
ke. — Part iz Češkega. — Hahn  
iz Dolenjskega. — Kočvar iz Loke. —  
Kulakovski iz Moskve. —  
Pri Meti: Oresnik iz Dunaja. —  
Prinz iz Kočevja. — Polak iz Dunaja.

Dunajska borza 21. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

|                              |     |      |        |     |
|------------------------------|-----|------|--------|-----|
| Enotni drž. dolg v bankovcih | 59  | gld. | 35     | kr. |
| Enotni drž. dolg v srebru    | 64  | "    | 20     | "   |
| Zlata renta                  | 70  | "    | 75     | "   |
| 1860 drž. posojilo           | 107 | "    | 75     | "   |
| Akcije narodne banke         | 769 | "    | —      | "   |
| Kreditne akcije              | 37  | "    | —      | "   |
| London                       | 128 | "    | 80     | "   |
| Napol.                       | 10  | "    | 31 1/2 | "   |
| C. k. cekini                 | 6   | "    | 07     | "   |
| Srebro                       | 113 | "    | 50     | "   |
| Državne marke                | 63  | "    | 30     | "   |

## Izvrstni raki

(82—4)

se dobivajo vsak dan in ribe vsak petek  
v gostilnici

pri „Lozarji“ (Stadt München).

Tam se dobiva tudi petero sort prav dobrih  
vin in zmiraj gorke in mrzle jedi.

## Anatherinova ustna voda in zobni prašek

izdela Gabriel Piccoli, lekar na dunajski cesti v Ljubljani. Tudi najboljši in najcenejši pripomoček za čiščenje ust.  
1 škatljica zobnega praška . . . 40 kr.  
1 steklenica ustne vode . . . 60 kr.  
(53—43)

## Zaloga hišnega orodja Fr. Doberleta in H. Harischa v Ljubljani,

v frančiškanskej ulici št. 8 in na dunajski cesti št. 79.

## Največja zaloga hišnega orodja, izdelanega navadno lepo, kakor tudi najbogatejše okinčane.

### ZALOGA

domačih in inozemskih snovi za mobilije, zagrinjal, rolleaux za okna, prtov za mize, koltrov za postelje, kakor tudi preprog.

Prevzemata tudi tapetiranje sob in okinčanje celih stanovanj, hotelov, kopelj, kancelij itd. itd.

Ceniki in narisi pošiljajo se na zahtevanje zastoj, ravno tako oddaje se hišno orodje ali sploh pošiljatev za plačilo na obroke.

■ Cene so kar najmožeje nizke. ■

## Važno za vse,

posebno za krojače za moško in žensko obleko in suknjarje, kajti suknjene in volnate tvarine za suknje, hlače in cele obleke, kakor tudi za plašče za dame, suknje in jope se po najnižjih cenah prodajajo. — Človek se čudi, ako vidi cene na muštrih zaznamovane.

**Naslov: „Tuchausverkauf“ Stefansplatz, Jasomirgottgasse, Wien.**  
(342—12)

Sljedeča priznavalna spričevala najbolje dokazujejo izvrstno učinke

## Wilhelmovga snežniškega zeliščnega alop.

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchenu.

Köstelwald, pošta Kupferberg, 23. aprila 1876.

Prosim Vas, da mi pošljete s poštanim povzetjem 2 flaši izvrstnega Wilhelmovga snežniškega zeliščnega alop. Spoštovanjem  
**Franc Jožef Fiedler**, Köstelwald št. 51.

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchenu.

Unter-Lanzendorf, pošta Maria-Lanzendorf, 8. febr. 1876.

Prosim Vas, da mi prej ko moč s poštanim povzetjem pošljete 2 flaši Vašega slavnoznane Wilhelmovga snežniškega zeliščnega alop pod mojim naslovom. Spoštovanjem  
(394—10)

**Karel Mappes.**

■ Oni p. n. kupovalci, ki moj izvrstni snežniški zeliščni alop, ki ga uže od leta 1855 napravljam, pravega dobijo želé, naj vselej jasno zahtevajo

### Wilhelmov snežniški zeliščni alop.

Poduk rabljenja se vsaki flaši priđa.

Zapečaten originalna flaša stane 1 gold. 25 kr. in se vedno frišen dobiva pri narejanju samem

**Fr. Wilhelmu**, lekarju v Neunkirchenu,  
Nižje Avstrijsko.

Zadelovanje se računa na 20 kr.

Pravi Wilhelmov snežniški zeliščni alop se dobiva tudi le prvi pri mojih gospodih jemalcih

**v Ljubljani: Peter Lassnik.**

v Postojni: J. A. Kupferschmidt, lekar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekar; v Celji: Baumbachova lekarna in F. Rauscher; v Gradci: Wend. Trukoczy, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Kranji: Karel Šavnik, lekar; v Mariboru: Alojzi Kvandest; v Rudolfovom: Dom. Rizzoli, lekar; v Trbižu: Alojzi v. Prean, lekar; v Trstu: C. Zanetti, lekar; v Beljaku: Ferd. Scholz, lekar.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

## Pravi Wilhelmov

antiartritični antirevmatični

## kri čistilni čaj

(kri čisteč proti revmatizmu in protinu)

je kot

## spomladanjsko zdravljenje

edino gotovo vspešno kri čistilno zdravilo,  
k r so ga prve medicinske avtoritete

„v Evropi“

z najboljšim vspehom rabilo in potrdile.

Odločno dober,

Z dovoljenjem c. k.  
dvorne pisarne valed  
sklepa.  
Dunaj 26. marca 1818.

učinek izvrsten,

Proti ponarejanju  
zavaruje varstvena  
marka, ki je po-  
stavna.  
Dunaj, 12. maja 1870.

vspeh odličan.

Varovan z najvišjim  
patentom nj. c. kr.  
Veličanstva.  
Dunaj, 7. dec. 1868.

Ta čaj čisti ves organizem; kakor nobeno drugo sredstvo preiskuje vse dele telesa in oddaja je z notranjim rabljenjem vse nečiste, zalžane bolezenske snovi iz njega; tudi je učinek gotovo trajen.

**Temeljito ozdravljenje** protina, revmatizma, otročjih in zastaranih trdovratnih boleznij, vedno gnoječih se ran, kakor tudi vseh spolovnih in kožnih boleznij, mozoljev na telesu in obrazu, gob, sifilitičnih oteklin.

**Poseben ugoden uspeh** je kazal ta čaj pri napihnenji jeter in vranice, kakor tudi pri hemeroidah, zlatenici, hudih boleznih žilev, kit in členkov, potem tiščanje v želodci, zapiranje sape, zapiranje doljnega telesa, težave pri puščanju vode, polucijah, možki slabosti, tok pri ženskah itd.

**Bolezni**, kakor škrofeljni, bezgavke se hitro in temeljito zdravijo, če se čaj neprenehoma pije, ker je mlo raztopujoče in na vodo goneče zdravilo.

Veliko spričal, priznavalnih in pohvalnih listov, ki se na zahtevanje zastoj pripošiljajo, potrjuje, da so te besede resnične.

V dokaz navedenega navajamo tukaj vrsto priznavalnih pisem:

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchenu.

Bohorodezan, 18. februarja 1876.

S tem se Vam zahvaljujem, da ste mi poslali Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj in Vam ob enem naznanjam, da mi je ta čaj prav dobro služil. Spoštovanjem

**Leib Rieger.**

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchenu.

N. Szalonta, 15. februarja 1876.

Potrjujem, da je od Vas dobljeni Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj mene in moje prijatelje rešil revmatizma. Vsled tega Vas prosim, da tudi mojemu znancu gospodu Martinu Vukoniću v N. Szalonti pošljete 4 pakete Wilhelmovga antiartritičnega antirevmatičnega kri čistilnega čaja.

Spoštovanjem

**Mat. Hrabor.**

(396—5)

### Pred ponarejanjem in prevaranjem se svari.

Pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj se dobiva le iz prve mejnarodne fabrikacije Wilhelmovga antiartritičnega antirevmatičnega kri čistilnega čaja v Neunkirchenu pri Dunaji ali pa v mojih zalogah, zaznamovanih po časniki.

Eden paket, v 8 dozah, po predpisu zdravnika pripravljen, z naukom rabljenja v različnih jezicah 1 gold., posebe za kolek in zavoj 10 kr.

V priložnost p. n. občinstva se Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj tudi dobiva pri mojih gospodih jemalcih

**v Ljubljani: Peter Lassnik,**

v Postojni: Jos. Kupferschmidt, lekar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekar; v Celji: Baumbachova lekarna in F. Rauscher; v Korminu: Hermes Codolini, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Gradci: J. Burgleitner, lekar; v Guttaringu: S. Vatterl; v Hermagoru: Jos. M. Richter, lekar; v Karlovcu: A. E. Katkic, lekar; v Celovci: Karel Klemenčič; v Kranji: Karel Šavnik, lekar; v Mariboru: Alojzi Kvandest; v Metliki: Alfred Matter, lekar; v Mozirji: Ivan Tribuč; v Ptujem: C. Girod, lekar; v Rudolfovom: Dom. Rizzoli, lekar; v Samoboru: F. Schwarz, lekar; v Trbižu: Alojzi v. Prean, lekar; v Trstu: J. Seravalle, lekar; v Beljaku: Math. Fürst; v Varaždinu: Dr. A. Halter, lekar; v slov. Bistrici: Ivan Janos, lekar; v slov. Gradci: Jos. Kaligarić, lekar.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne.“